

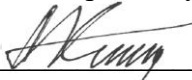
**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

БАКАЛАВР
(освітній ступінь)

Кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан архітектурного факультету

 /О.В. Кащенко/
«25» квітня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

**Історія архітектури та містобудування
Історія архітектури східно-слов'янського регіону**

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
191	Архітектура та містобудування
ОП	Архітектура та містобудування

Розробники:

Івашко Ю.В., д-р архіт., професор

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Ладан Т.М., канд. архіт., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування

протокол № 8 від «21» квітня 2022 року

Завідувач кафедри

(підпис)

/О.С. Слепцов/

Схвалено гарантом освітньої програми

Гарант ОП

(підпис)

/Л.Ю. Брідня/

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 5 від «25» квітня 2022 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету		
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт							
			Всього	аудиторних											Сам. роб.	
				Разом	у тому числі											
					Л	Лр	Пз	КП	КР	РГР	Конт. роб					
191	Архітектура та містобудування	3,0	90	36	20	-	6	38	-	-	1	-	е	5		
					8	-	2	16	-	-		-				

Мета та завдання освітньої компоненти

Мета дисципліни:

Метою дисципліни є ознайомлення студентів з загальною картиною розвитку архітектури країн східно-слов'янського регіону: України, республік СРСР (радянська доба) та вивчення тенденцій розвитку архітектури.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладача, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу, щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<http://org2.knuba.edu.ua>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетенції та програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст	Програмні результати
Інтегральна компетентність		
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук.	ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень.
Загальні компетентності та програмні результати		
ЗК02	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ПР05. Застосовувати основні теорії проєктування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.
ЗК05	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень

ЗК06	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	
ЗК07	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ПР02. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.
ЗК10	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій	ПР11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні.
Фахові компетентності та програмні результати		
СК01	Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.	ПР13. Виявляти, аналізувати та оцінювати потреби і вимоги клієнтів і партнерів, знаходити ефективні спільні рішення щодо архітектурно-містобудівних проєктів.
СК03	Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн.	ПР11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні
СК06	Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.	ПР10. Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні.
СК16	Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.	ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонуваніх рішень у сфері містобудування та архітектури.

Програма дисципліни

Змістовий модуль 1. Українська архітектура з давніх часів до поч. XX ст.

Лекція 1. Архітектура давніх часів, Скито-Елінської доби та епохи давніх слов'ян

Тема 1. Розгляд архітектури давніх часів

Тема 2. Архітектура Скито-Еллінської доби та епохи давніх слов'ян

Висновки.

Лекція 2. Архітектура Київської Русі-України

Тема 1. Архітектура Київської Русі-України

Лекція 3. Архітектура Київської Русі-України (закінчення)

Тема 2. Архітектура церков Київської Русі (X-XIII ст.)

Тема 3. Архітектура Київської Русі і архітектура доби середньовіччя

Висновки.

Лекція 4. Архітектура епохи Відродження

Тема 1. Архітектура епохи Відродження (II пол. XVI-I пол. XVII ст.)

Лекція 5. Архітектура українського бароко

Тема 1. Архітектура українського бароко

Лекція 6. Архітектура українського бароко (закінчення)

Тема 1. Архітектура українського бароко

Лекція 7. Народна архітектура

Тема 4. Народна архітектура (від давніх часів до початку XX ст.)

Висновки.

Лекція 8. Архітектура XIX – поч. XX ст.

Тема 1. Класицизм і ампір в архітектурі (1775-1860)

Висновки.

Лекція 9. Архітектура II пол. XIX ст. – 1917 р.

Висновки

Лекція 10. Український модерн і українське необароко поч. XX ст.

Висновки

Змістовний модуль 2. Архітектура республік СРСР (радянська доба)

Лекція 11. Архітектура епохи модернізму (до 1932 р.)

Тема 1. Основні стилістичні течії: конструктивізм, раціоналізм

Тема 2. Архітектура житлових, громадських та промислових будівель

Висновки

Лекція 12. Архітектура епохи історизму та еkleктики (1933-1941)

Тема 1. Основні стилістичні течії: неостилі (неокласика, необароко), декоративізм, постконструктивізм

Тема 2. Архітектура житлових, громадських та промислових будівель

Висновки

Лекція 13. Архітектура епохи історизму та еkleктики (1941-1955)

Тема 1. Основні стилістичні течії: неокласицизм, необароко, постконструктивізм

Тема 2. Архітектура житлових, громадських та промислових будівель
Висновки

Лекція 14. Архітектура епохи індустріального типологізму (1955-1991)

Тема 1. Основні стилістичні напрямки: постмодернізм, історизм, архітектурна біоніка та інші

Тема 2. Архітектура житлових, громадських та промислових будівель
Висновки

Змістовний модуль 3. Тенденції розвитку української архітектури до поч. XX ст.

Практичне заняття 1.

Пояснення суті індивідуального контрольного та графо-аналітичного завдань, усне тренування виконання

Практичне заняття 2.

Виконання контрольного завдання та індивідуальна аналітика помилок, консультація по графо-аналітичному завданню

Змістовний модуль 4. Концептуальна творчість у стилях

Практичне заняття 3.

Видача теми індивідуального завдання. Особливості оформлення графічної та аналітичної частини

Практичне заняття 4.

Захист результатів (презентація, фото та відео процесу виконання)

Індивідуальне завдання

Тематика робіт

1. Графо-аналітичний аналіз пам'ятки архітектури, стилю або вивчення методу творчості архітектора
2. Архітектурний автопортрет у стилі (в лініях, в об'ємі).

Зміст індивідуального завдання

Частина 1.

Обрати пам'ятку архітектури, стиль або архітектора. Зробити за рахунок позначок (стрілки та графіки) аналіз елементів пам'ятки, стилю або скласти ланцюг особливостей методу творчості архітектора.

Частина 2.

На основі аналізу 3-4 прототипів архітектури радянської доби визначитися із формоутворюючими архітектурними елементами (до 9 елементів), намалювати лінійну та об'ємну ідею (архітектурну фантазію: архітектурне середовище) архітектурного автопортрету. Описати концепцію (2-3 речення) та зробити висновки.

Вимоги до виконання та оформлення

Частина 1.

Графо-аналітична робота виконується у ручній графіці (вільний стиль та матеріал) на аркуші формату А3 (за бажанням студента – А2).

Частина 2.

Індивідуальна робота виконується в форматі презентації PowerPoint, яка складається з 6-ти слайдів: 1 – титульний лист; 2, 3 – аналітична частина архітектурних прототипів; 4 – графічне зображення в лініях, графічне зображення в об'ємі; 5 – опис концепції та висновки; 6 – перелік використаних джерел. Якщо індивідуальна робота виконується вручну, то формат виконання титульного листка, аналітичної частини, опису концепції та висновків, переліку використаних джерел – листи А4, графічної – один лист А3.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (захист індивідуальної роботи, екзамен-тест або усний екзамен) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятися на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку Студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Студентів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи); та інші роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Студентами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх

аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Студента аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Студенту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Студентом на останньому практичному занятті.

Індивідуальне завдання може бути виконане у формах: графічна (малюнок від руки, комп'ютерна графіка). Текстова частина повинна мати обсяг від до 1 сторінки А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. Індивідуальне завдання може бути виконане у формі презентації у форматі Power Point.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Індивідуальне завдання подається викладачу до початку залікової сесії, до консультації до екзамену. Викладач має право вимагати від Студента доопрацювання індивідуальної роботи, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Студентів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі

структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання						Екзамен	Сума балів
Змістові модулі				Індивідуальна графічно-аналітична робота			
1	2	3	4	№1	№2		
5	5	5	5	20	20	40	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	40	відмінне виконання (розкриття неординарної теми, демонстрація здатності до самостійного аналітичного мислення, цікаві приклади, вільне та оригінальне застосування графо-аналітичного апарату, гарна графіка, дотримання норм доброчесності, наявність попередніх консультацій з викладачем)
	35	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми з незначними недоробками, демонстрація здатності до самостійного аналітичного мислення, вільне застосування графо-аналітичного апарату, гарна графіка дотримання норм доброчесності, наявність попередніх консультацій з викладачем)
добре	30	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (неповне розкриття теми, обмежені аналітичні висновки, обмежене застосування графічного апарату, середня графіка, дотримання норм доброчесності, наявність попередніх консультацій з викладачем)
	25	виконання з певною кількістю помилок (неповне розкриття теми, обмежені аналітичні висновки, обмежене застосування графічного апарату, наявність в роботі зайвої текстової інформації, середня графіка, дотримання норм доброчесності, наявність попередніх консультацій з викладачем)
задовільно	20	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (мінімальне розкриття теми, слабкі аналітичні висновки, мінімальне застосування графічного апарату, наявність в роботі зайвої текстової інформації, графіка нижче середньої, дотримання норм доброчесності, наявність попередніх консультацій з викладачем)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 1 до 39 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен продемонструвати свої знання на переіспиті, що проводиться після сесії. У разі невідповідності знань, студент має доопрацювати матеріал і спробувати здати ще раз на початку наступного семестру. У разі повторної невідповідності знань, студент направляється на повторний курс.

Здобувач, який не відвідував занять та не виконав вимог робочої програми по змістових модулях (на момент початку сесії має 0 балів), не допускається до складання підсумкового контролю і залишається на повторний курс.

Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Студентам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

1. Івашко Ю.В. Історія української архітектури. Методичні вказівки до вивчення лекційного курсу, семінарських занять та виконання курсової роботи для студентів, які навчаються за напрямом підготовки 6.060102 «Архітектура» К., КНУБА, 2013.-16 с.
2. Івашко Ю.В. История украинской архитектуры. Методические указания к семинарским занятиям для студентов-иностранцев архитектурного факультета К., КНУСА, 2002. - 12 с.
3. История советской архитектуры (1917-1954): Т.1, под ред. Н.П. Былинкина и А.В. Рябушина, М.: Стройиздат, 1985
4. ---/-- (1955-1985), Т.2, под ред. Н.П. Былинкина и А.В. Рябушина, М.: Стройиздат, 1985

Навчальні посібники:

1. Історія Української архітектури / Ю.С. Асєєв, В.В. Вечерський, О.М. Годованюк та ін.; За ред. В.І. Тимофієнка. – К.: Техніка, 2003. – 472 с.

Конспекти лекцій: авторські відео-лекції

Методичні роботи:

1. Єжов В.І., Пучков А.О. Сучасна архітектура радянської доби (1917-1991): рекомендації та бібліографічний довідник..., К., КДТУБА, 1998

Додаткова література:

1. Чепелик В.В. Український архітектурний модерн.– К.: КНУБА, 2000.
2. Ясевич В.Е. Архитектура Украины на рубеже XIX-XX веков / В.Е. Ясевич.– Киев: Будівельник, 1988.– 183 с.
3. Цапенко М.П. Архітектура Лівобережної України XVII-XVIII століть.– С. 106.
4. Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР: ил.каталог-справочник: в 4-х т. – К.: Будивельник, 1983, 1985, 1986. – Т.1,2,3,4.
5. Логвин Г.Н. По Україні: стародавні мистецькі пам'ятки. – К.: Мистецтво, 1968.
6. Юрченко П.Г. Народное жилище Украины. Государственное Архит.изд-во Академии архитектуры СССР.– М., 1941.
7. Самойлович В.П. Народное архитектурное творчество Украины.– 2-е изд., перераб. и доп.– К.: Будивельник, 1989.– 344 с.
8. Художественная жизнь советской России 1917-1932, М.: Галарт, 2010
9. Хан-Магомедов С.О. Сто шедевров советского архитектурного авангарда, М., 2005

Інформаційні ресурси:

<https://savchook.com/books/taranushenko3d/>
<https://digitalunesco.pl/portfolio-item/>
<http://library.knuba.edu.ua/>